

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено

Громадською радою доброчесності

13 травня 2017 р.

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду

Черпака Юрія Кононовича

критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про **Черпака Юрія Кононовича** (далі – Кандидат), що є суддею Вищого адміністративного суду України, Громадська рада доброчесності виявила факти, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності і професійної етики.

1. Заборона проводити мирні зібрання у центральній частині м. Києва невизначеному колу осіб

Кандидат у складі колегії суддів суду касаційної інстанції переглядав рішення судів нижчих інстанцій у справі за позовом Київської міської державної адміністрації до Громадської організації “Інсайт” про обмеження права на мирні зібрання.

Рішеннями судів першої та апеляційної інстанцій встановлено заборону відповідачу та *іншим суб'єктам, які реалізують право на мирні зібрання* проводити заходи на Майдані Незалежності та вулиці Хрещатик у м. Києві.

Ухвалою Вищого адміністративного суду України, постановленою за участю кандидата 7.11.2013 р. (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/34714512>), рішення судів попередніх інстанцій залишені без змін. Таким чином, **суд погодився з заборonoю проводити мирні зібрання у центральній частині м. Києва невизначеному колу осіб.**

Крім того, суд обґрунтував необхідність заборони мирних зібрань посиланням на Указ Президії Верховної Ради СРСР «Про порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій в СРСР» та Порядок організації та проведення в м. Києві недержавних масових громадських заходів політичного, релігійного, культурно-просвітницького, спортивного, видовищного та іншого характеру, якими встановлений обов'язковий 10-денний строк завчасного повідомлення. У своєму

рішенні Суд прямо вказав, що повідомлення про проведення зібрання, яке подано за три дні до його початку, порушує встановлений 10-денний строк завчасного сповіщення.

Крім того суд касаційної інстанції за участі Кандидата послався на рішення Конституційного Суду України у справі щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання (справа №4-рп/2001), але при цьому проігнорував (замовчав) резолютивну частину цього рішення Конституційного Суду України, відповідно до якої «визначення конкретних строків завчасного сповіщення з урахуванням особливостей форм мирних зібрань, їх масовості, місця, часу проведення тощо *є предметом законодавчого регулювання*» (<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-01>).

Суд також проігнорував рішення Європейського суду з прав людини у справі «Веренцов проти України» (http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/974_945/print1481201059579060), яке на час розгляду справи набуло статусу остаточного за півроку до того і навіть було опубліковане в перекладі українською мовою. Згідно з цим рішенням Європейського суду, *Указ 1988 року є несумісним з самою суттю свободи зібрань, що гарантується Конституцією України*, а отже, не може бути застосований. Крім того Суд вказав, що процедури запроваджені місцевими органами влади для регулювання організації та проведення демонстрацій у їхніх конкретних регіонах, *не мають достатньої правової підстави за відсутності загального акту парламенту, на основі якого можна було б розробляти документи місцевих органів влади*.

Згаданий радянський Указ був визнаний у встановленому порядку неконституційним рішенням Конституційного Суду України №6-рп/2016 від 8.09.2016 р. Той факт, що згаданий Указ був визнаний неконституційним пізніше, ніж було ухвалене рішення за участі Кандидата, не знімало обов'язку не застосовувати Указ, що суперечив Конституції України, іншому рішенням Конституційного Суду України у справі N4-рп/2001 та з огляду на рішення Європейського суду з прав людини.

Крім того, ми враховуємо, що відповідно до узагальненої доповіді правозахисних організацій за 2013 р. (Харківська правозахисна група) практика автоматичних заборон мирних зібрань щодо невизначеної кількості осіб на значній території охарактеризована як «ганебна практика, що суперечить чи не всім принципам адміністративного судочинства, що порушує право інших осіб знати про обмеження свого права, та позбавляє їх можливості захистити свої права» (http://khp.org/index.php?id=1398047947#1398047947_11).

Викладені обставини приводять Громадську раду доброчесності до переконання, що Вищий адміністративний суд України за безпосередньої участі Кандидата умисно проігнорував правові позиції Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини щодо фундаментальних прав людини, з якими рішення суду йде у розріз.

Вважаємо, що обрання до нового Верховного Суду кандидатів, які продемонстрували зневажливе ставлення до однієї з основоположних свобод людини, надали перевагу радянському законодавству над положеннями Конституції України і практики Європейського суду з прав людини, суперечитиме самій меті формування нового Верховного Суду.

2. Кандидат використав свій статус для отримання квартири в Києві у власність

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (у різних його редакціях) гарантував і гарантує суддям право на службове житло. Службове житло надається на час виконання суддею службових обов'язків, якщо він потребує поліпшення житлових умов.

Відповідно до листа Вищого адміністративного суду України від 15.02.2017 р. разом з іншими 23 суддями цього суду у проміжку часу 2011-2016 рр. Кандидат отримав ордер на службове жиле приміщення. (додаток 1).

У повідомленні Кандидата, що надійшло на портал Громадської ради доброчесності, Кандидат вказав таке: *«на посаді судді ВАС України отримав у 2011 році службову квартиру в м.Києві, яка приватизована членами моєї сім'ї (мною право на приватизацію використано в м.Житомирі), де зараз мешкаємо».*

У квітні 2014 р. це житло було приватизоване дружиною Кандидата (частка 1/2) та пасинком Кандидата (частка 1/2) (додаток 2).

Громадська рада доброчесності звертає увагу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України на те, що відповідно до відомостей з державного реєстру речових прав на нерухоме майно Кандидат (додаток 3) та його дружина (додаток 4) на час приватизації були забезпечені житлом (мали у власності нерухомість) в м. Житомирі.

Вважаємо, що **приватизація житла, отриманого як службове, оформлення його на членів сім'ї, особливо, за наявності іншого житла у власності, є недоброчесним.** Адже Закон України «Про судоустрій і статус суддів» з 2010 р. гарантує право судді лише на службове житло.

Очевидним є те, що перед приватизацією цю квартиру було виведено з фонду службового житла, що не могло відбутися без ініціативи Кандидата.

Кандидат не міг не знати, що виведення квартири з фонду службового житла вимагає його поповнення для забезпечення житлом інших осіб, які потребують службове житло. А це означає, що таке житло забирається від багатодітних сімей, вразливих

категорій населення, військовослужбовців тощо, які багато років перебувають у черзі на отримання житла.

Відповідно до статті 1 Кодексу суддівської етики суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

3. У період перебування Кандидата на посаді судді Вищого адміністративного суду України Кандидат входив до складу п'ятої судової палати цього суду, яка була спеціально створена на підставі Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження» від 13 травня 2010 р. для розгляду позовів до Президента, Верховної Ради, Вищої ради юстиції, а згодом і Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Європейський суд з прав людини поставив під сумнів легітимність цієї палати, він не зміг встановити, що палата *“була створена, а її особистий склад визначений у правомірний спосіб, який відповідав би вимозі «суду, встановленого законом»*” і відповідно констатував порушення цієї вимоги права на справедливий суд у справі *“Олександр Волков проти України”* (див. п. 156 Рішення Європейського суду http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/974_947).

Відповідно до матеріалів дослідження *“Судовий захист прав і свобод людини від порушень з боку Парламенту, Президента, Уряду України”* рішення палати, ухвалені лише за перші 5 місяців її існування (на момент, коли Кандидат входив до її складу), демонстрували стійку тенденцію до створення судом штучних бар'єрів для задоволення вимог позивачів до найвищих органів влади (див. с. 63-69).

Фактично практика, від початку напрацьована цією палатою за участю Кандидата, стала одним із інструментів узурпації влади колишнім президентом В. Януковичем.

Таким чином, Кандидат не зможе виглядати в очах розумного спостерігача незалежним і стійким до політичних чи інших впливів.

4. 19.10.2010 р. колегія суддів Вищого адміністративного суду України, до складу якої входив Кандидат, розглянула справу за позовом Олександра Волкова до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання незаконними та скасування рішень і подань Вищої ради юстиції, постанови Верховної Ради України в частині звільнення Олександра Волкова з посади судді Верховного Суду України (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/28574640>).

У рішенні від 9.01.2013 р. Європейський суд з прав людини визнав порушення статей 6 і 8 Конвенції. З рішення Європейського суду випливає наявність порушень Конвенції, вчинених колегією суддів на стадії розгляду справи Вищим адміністративним судом України. Зокрема Європейський суд вказав, що «він не переконаний у тому, що судді ВАСУ при розгляді справи заявника, в якій однією зі сторін була ВРЮ, могли забезпечувати «незалежність та безсторонність», які вимагаються статтею 6 Конвенції» (п. 130), «перегляд справи заявника ВАСУ не був достатнім, а, отже, не міг нейтралізувати відсутність процесуальної справедливості, яка існувала на попередніх стадіях національного провадження» (п. 129).

Викладене дає підставу для висновку, що кандидатура Черпака Юрія Кононовича не відповідає вимогам доброчесності та професійної етики.

Додаткова інформація про Кандидата

На підставі пункту 2 частини шостої статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Громадська рада доброчесності надає Вищій кваліфікаційній комісії суддів України додаткову інформацію щодо Кандидата.

1. Зміст повідомлень, що надійшли на портал Громадської ради доброчесності:

1.1. «Згідно з даними реєстру судових рішень та інформації з офіційного веб-сайту ВАСУ Кандидат входив до колегії, яка визнала незаконним та скасувала рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про відсторонення судді Печерського районного суду м. Києва Кицюка Віктора Петровича, підозрюваного ГПУ в ухваленні завідомо неправосудного рішення (а саме, рішення у справах про адміністративні правопорушення відносно активістів Автомайдану)».

4.2. «Згідно з даними реєстру судових рішень та інформації з веб-сайту видання «Тиждень» 28 березня 2012 року Кандидат був у складі колегії суддів ВАСУ, які ухвалювали рішення про закриття провадження у справі за позовом голови Рівненської обласної організації Української народної партії Світлани Ніколіної до президента України Віктора Януковича про визнання незаконним його указу від 30 грудня 2011 року, яким він скасував святкування Дня свободи 22 листопада та Дня Соборності 22 січня».

4.3. «Рішенням ЄСПЛ від 19.01.2017 визнано постанову ВАСУ від 23.09.2010 судді Черпак Ю.К. щодо звільнення з посади судді Стасовської (Сушкової) Л.І. незаконним».

4.4. «В 2010 р. Черпак Ю.К., працюючи на посаді судді ВАСУ, приймав рішення відносно судді Святошинського районного суду м. Києва Бабич Н. Д., яке визнано

рішенням Європейського суду з прав людини "Куліков проти України" від 19 січня 2017 р. таким, що порушують ст. 6 і 8 Конвенції по правам людини. Державі Україна заподіяні збитки на підставі зазначеного рішення ЄСПЛ».

2. Відповідно до даних досьє кандидата на посаду судді та наданої Кандидатом інформації на портал Громадської ради доброчесності з грудня 1984 р. по вересень 1991 р. Кандидат був членом КПРС.

Громадська рада доброчесності вважає, що викладена інформація має бути оцінена Вищою кваліфікаційною комісією суддів України у сукупності з іншими обставинами, які характеризують Кандидата.

Відповідно до частини четвертої статті 19 Регламенту Громадської ради доброчесності за наявності важливої інформації Рада у подальшому може окремим рішенням змінити або скасувати висновок, або затвердити новий висновок.

Додатки

1. Лист ВАСУ від 15.02.2017 р. (копія)
2. Інформаційна довідка з державного реєстру речових прав на нерухоме майно №86876609
3. Інформаційна довідка з державного реєстру речових прав на нерухоме майно №86897427
4. Інформаційна довідка з державного реєстру речових прав на нерухоме майно №86878609

**Координатор
Громадської ради доброчесності**